

PESTPROTOCOL

Pesten komt op alle scholen voor. De Klimstien zal hierop geen uitzondering zijn. Toch willen we dit zoveel mogelijk voorkomen en daarvoor zijn afspraken nodig. In het nu volgende protocol hebben we de lijnen hiervoor vastgesteld. Zodra er gepest wordt, wordt het protocol gehanteerd. Dit protocol wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld en met de kinderen besproken.

Uitgangspunt van dit pestprotocol:

“Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”

Wat verstaan we onder pesten?

Bij pesten zijn altijd een aantal partijen betrokken:

De gepeste (kinderen), de pester(s) en de (zwijgende) anderen, bijvoorbeeld de kinderen van de groep, de teamleden en de ouders/verzorgers.

Onder pesten verstaan wij:

“Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een of meerdere personen op een persoon die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft negatieve effecten voor het slachtoffer. Deze mag niet voor zichzelf opkomen noch zich verweren. Doet hij dit wel, dan kan dat reden voor de pester zijn het slachtoffer nog harder aan te pakken.” (drs. Bob van der Meer, pestdeskundige)

Pesten kan kinderen beschadigen, remmen in hun ontwikkeling en de leerprestaties nadelig beïnvloeden. Ook in hun verdere leven laat het gepest zijn littekens na. We besteden in de klas of individueel, regelmatig aandacht aan pesten, maar ook in spontane situaties waarin het omgaan met elkaar aan de orde komt. Verder proberen we om zo vroeg mogelijk signalen op te vangen, zowel van de pester(s), de meelopers, als van het slachtoffer(s) van dit pestgedrag. Voor het signaleren van pesten maken we gebruik van de M5pestaanpak.

Doel van de M5-pestaanpak: creëren van een sociaal veilige leeromgeving

De Pestdriehoek

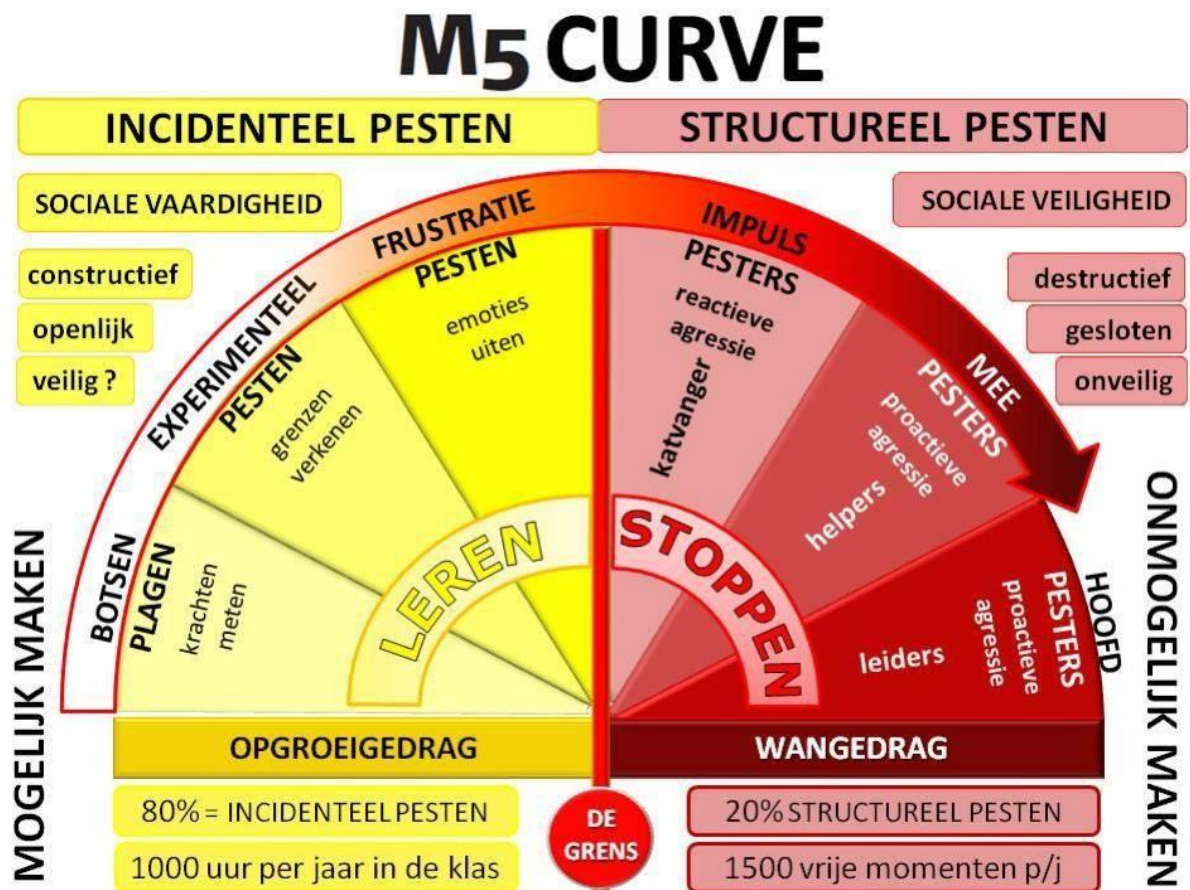
Structureel pesten

Structureel pesten ontstaat, wanneer pestincidenten zich opstapelen en het pesten uit de hand loopt. Om structureel pesten mogelijk te maken, moet er aan een combinatie van drie elementen worden voldaan (zie pestdriehoek): onzichtbaar kunnen pesten, geheimhouding over pesten en anonimiteit over de pesters. Structureel pesten stoppen doe je dus door deze elementen te weg te nemen.

Bij het oplossen van structureel pesten, het creëren van de basis om te leren en ontwikkelen, grijpen we in, nemen we duidelijk de regie en richten ons op het zichtbaar maken van wat onzichtbaar is, door het doorbreken van de geheimhoudingscultuur, door het openlijk en eerlijk en op eenduidige en eenvoudige manier te bespreken. We stoppen het structureel pesten en daarna gaan we pas over tot het goede gesprek; over hoe het nu gaat met iedereen gaat, hoe het was om mee te maken en vooral hoe je voortaan met elkaar kunt voorkomen dat het weer gebeurt. We gaan samen kijken wie daarin welke bijdrage kan leveren en wat hebben we er van geleerd.

In een sociaal veilige omgeving zijn kinderen weer bereid tot leren en kunnen we overgaan tot het toepassen van sociale leerprogramma's binnen onze lessen. Eerst sociale veiligheid, dan pas ruimte voor sociale vaardigheid!

We hanteren bij de M5-pestaanpak de M5 –curve als uitgangspunt

Pesten om te overleven

Sociale onveiligheid primaire oorzaak structureel pesten

hoge status		sociaalsucces		veilig
hoofdpester	5%	informele leider / Queen bee		sociaal emotioneel
meepesters	10%	adjudanten / hofdames		
impulspesters	10%	reactieve daders		
aanmoedigers	10%	publiek		
buitenstaanders	40%	middengroep(jes)		
verdedigers	10%	helpers (achteraf)		
incidentele slachtoffers	10%	reserveslachtoffers		
structurele slachtoffers	5%	verschoppelingen		
lage status		sociaal isolement		onveilig

M5

M5-pestaanpak op school in vogelvlucht

De M5-pestaanpak maakt zichtbaar wat onzichtbaar gehouden wordt en geeft pesten een gezicht. We weten als schoolteam door deze aanpak wat er zich afspeelt, ook buiten ons gezichtsveld. Al jaren blijkt uit onderzoek dat gemiddeld 85% van pesten, voor volwassenen, onzichtbaar gehouden wordt. De meeste kinderen weten alles maar houden dit geheim uit angst, dat het erger wordt of om zelf het slachtoffer te worden van pestgedrag.

Wij monitoren sociale veiligheid, door aan alle spelers te vragen om dat wat het voor hen sociaal onveilig maakt, te melden middels een online meldsysteem. Uiteraard gaan kinderen, ouders en leerkrachten alleen melden als deze gevoelige informatie vertrouwelijk wordt behandeld.

De nieuwe informatie wordt getoetst en geverifieerd met al bestaande informatie en voor een aanpak op maat wordt er gekeken naar situationele omstandigheden. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen impulspesters, meepesters en hoofdpesters (curve en schema).

Er wordt geen informatie gegeven over de kinderen die hebben gemeld.

Dit om hun veiligheid te waarborgen. Het stoppen met pesten wordt tot een collectieve verantwoordelijkheid gemaakt van ouders, leerlingen, leerkrachten en schoolleiding. Er wordt gekeken hoe de pesters kunnen worden geholpen. Door het instellen van het meldsysteem en het openlijk bekend maken van stand van zaken met betrekking tot sociale veiligheid, stoppen de meeste kinderen spontaan met pesten. Bij 10% van de kinderen is er meer voor nodig om ze te laten stoppen met pestgedrag. Belangrijk is dat kinderen die opvallen door meldingen en vervallen in structureel pestgedrag tijdig worden gestopt en/of geholpen, zodat de sociale veiligheid gewaarborgd blijft.

Niet door de persoon te veranderen, maar door ervoor te zorgen dat de pester niet daar is waar hij/zij dit gedrag vertoont of door situaties anders in te richten of organiseren waardoor het niet meer gebeurt. Dan kunnen de onderlinge verhoudingen opnieuw worden gedefinieerd en is er een nieuwe sociale orde waar de leerkracht de regie over heeft en kan houden.

Onze aanpak is niet gericht op vormen van incidenteel pesten (zie curve). Incidenteel pesten (plagen, frustratiepesten) hoort bij het opgroeien van kinderen. Kinderen leren met vallen en opstaan hoe ze met elkaar kunnen omgaan. Dat verloopt bijna probleemloos als de sociale basisveiligheid in orde is. Wanneer het woord pesten valt, schieten veel mensen in de stress. 80% van het pestgedrag is echter incidenteel en

leergedrag. Voor dit gedeelte maken we gebruik van een sociaal leerprogramma (kinderen en hun sociale talenten), een onderdeel van ons reguliere lesprogramma. 20% van het pesten is structureel van aard. Deze vorm van pesten gaat over grenzen en is beschadigend voor slachtoffers en pesters. Met de M5-pestaanpak richten we ons op dit gedeelte.

M5- pestaanpak

1. Meldbox M5: School maakt permanent gebruik van de M5-Meldbox. Een online registratiesysteem toegankelijk voor iedereen die direct/indirect betrokken is bij leerlingen van onze school. Pesten is mensenwerk maar gebeurt doorgaans anoniem en buiten ons zicht. Om onze school veilig te kunnen maken, halen we pestgedrag uit de anonimiteit. Daartoe brengt school m.b.v. het M5 meldsysteem continue het 'Wie Wat en Waar' in beeld. In de meldwijzer kunt u zien hoe de melding verloopt. De meldwijzer treft u hieronder aan. De meldbox kunt u vinden op www.deklimstien.nl en op www.pestaanpak.nl.

De additionele gegevens uit de meldbox worden getoetst met al bestaande informatie. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen incidenteel pesten en structureel pesten. De melder zal niet worden besproken en er zal niet in worden gegaan op incidenten om de veiligheid van de melders te waarborgen (Vrijstellingsbesluit Wet bescherming persoonsgegevens).

Wat melden

- alle soorten geweld zoals slaan, schoppen, duwen, trekken, spugen etc.
- uitlachen, belachelijk maken door grapjes etc.
- verbaal bijv. schelden, (be)dreigen, roddelen, discrimineren
- spullen af moeten geven, afpakken, verstoppen, vernielen
- opwachten, opjagen, achtervolgen, klem zetten
- ongewenste aanraking, betasting intieme delen
- opdrachten krijgen, moeten meedoen aan/ met iets, onder dwang of door groepsdruk
- negeren, buiten sluiten/ niet mogen meedoen, niemand wil naast je zitten, niet gekozen worden
- online pesten; via computer of telefoon
- alles wat een onprettig/ onveilig gevoel geeft ook al nam je deel/ moest je meedoen

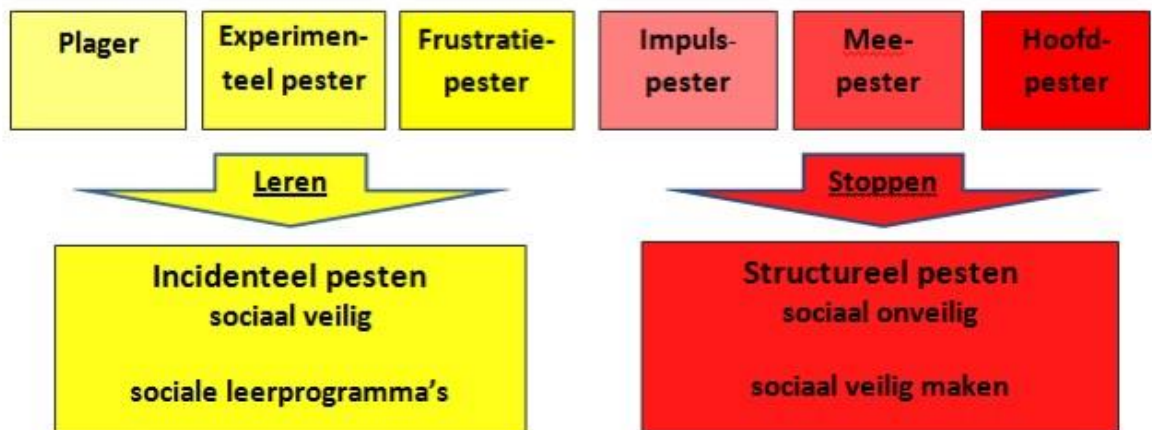
Wie melden

Registratie

Vastleggen en inzicht krijgen in de gebeurtenis, situatie, tijdstip, omgeving en betrokkenen

In beeld bij directie en M5

2. In beeld bij school door informatie uit de meldbox: incidenteel en structureel pestgedrag. Incidenteel pesten hoort bij het sociale leerproces van mensen. Daar moeten volwassenen kinderen bij begeleiden, maar het valt onder normaal leergedrag. Voor structureel pesten geldt dat niet. Structureel pesten gaat over grenzen en moet gestopt worden. Zodra het duidelijk is dat er leerlingen zijn, die vallen onder het rode gedeelte van de M5-curve zal hen de hulp worden geboden die ze nodig hebben om hun gedrag te normaliseren.
3. Wanneer duidelijk wordt welke leerling of leerlingen er structureel (ernstig) over de grens gaan worden deze leerlingen daarop aangesproken en ont-schuldigd. We gaan niet in op incidenten uit de Meldbox. M5 vindt het ethisch en methodisch gezien van groot belang daar geen oordeel aan te koppelen. Pesten gebeurt omdat kinderen hun eigen veiligheid gaan regelen op de momenten dat wij als volwassenen die veiligheid niet kunnen bieden. Het zijn geen foute kinderen maar bij het creëren van hun eigen veiligheid, gaan ze over de grens van anderen.

Kinderen die structureel pesten gaan we helpen om hiermee te stoppen. Zij kunnen pas stoppen als ze zelf sociale veiligheid ervaren. Dan valt de noodzaak om te pesten weg. Op het moment dat dit lukt, kunnen we het probleem echt oplossen en kan onze school ervoor zorgen dat het sociaal veilig blijft voor kinderen. Niet eventjes en een beetje, maar duurzaam en overal.

Stappen die worden ondernomen nadat een leerling in beeld komt door meldingen vanuit de meldbox

1. Waarschuwing klassikaal. De klas valt op doordat bepaalde leerlingen teveel meldingen op hun naam hebben. Binnen de klas wordt dit kenbaar gemaakt en daarbij aangegeven dat wanneer de meldingen in de twee weken erna niet afnemen, degene met teveel meldingen openlijk worden benoemd in de klas en dan aan hen gevraagd wordt om te stoppen met pestgedrag.
2. Waarschuwing informeel. Klassikaal enkele complimenten voor degenen die uit zichzelf zijn gestopt zonder deze namen te noemen. Daarnaast de leerlingen die nog niet zijn gestopt aanspreken. De leerling wordt openlijk aangesproken in zijn klas door de directie/pestcoördinator in bijzijn van zijn/haar leerkracht. De leerling krijgt te horen dat hij/zij teveel meldingen heeft en moet stoppen met het grensoverschrijdende gedrag/pestgedrag. De klas wordt gevraagd te ondersteunen. Er wordt met de groep besproken hoe ze kunnen helpen. Niemand krijgt de schuld van dit pestgedrag, ook degene die pest niet! Dit wordt duidelijk aangegeven. Na twee weken gaat bekeken worden of de meldingen zijn afgenomen/gestopt.
3. Leerling is gestopt met het gedrag: complimenteren in de klas.
4. Leerling is niet gestopt: formele waarschuwing/aanzegging. De ouders/verzorgers worden telefonisch geïnformeerd. Daarnaast volgt een gesprek met leerling met de vraag hoe we hem/haar kunnen helpen om alsnog te stoppen. Leerkracht begeleidt hierbij en biedt hulp. Daarnaast kan ervoor worden gekozen om andere personen binnen school in te zetten die extra begeleiding kunnen bieden.
5. Leerling stopt: complimenteren in de klas en met de klas bespreken hoe ze de sociale veiligheid samen vast kunnen houden. Dit proces wordt begeleid door leerkracht/ leerlingbegeleider.
6. Leerling stopt niet: Aanzegging. Er volgt een gesprek van leerkracht/directie en ouders/ verzorgers op school waarbij besproken wordt hoe er verder hulp wordt geboden. Er wordt een plan van aanpak op maat uitgewerkt en toegepast.
7. Leerling stopt: complimenteren in de klas en re-integreren van leerling in situaties waar hij eventueel tijdelijk uit is gehaald. Dit proces wordt begeleid door leerkracht/ leerlingbegeleider. De klas wordt betrokken bij de re-integratie door ze aan te geven wat voor bijdrage van hen wordt verwacht en te bespreken hoe ze deze kunnen leveren.
8. Leerling stopt niet na alle geboden hulp, dan volgt er een gesprek met ouders en directie om te kijken of een warme overdracht naar een andere school nodig is. Onze school heeft een wettelijke inspanningsverplichting tot het borgen van de sociale veiligheid. Wie doorgaat met structureel pesten dwingt het bevoegde gezag in te grijpen om verantwoordelijkheid te nemen voor de sociale veiligheid van de anderen.

M5- certificaat

Onze school bezit het M5- certificaat. Dit betekent dat wij zorgen voor een sociale veilige leeromgeving. Dit doen wij door volgens de uitgangspunten van M5 te handelen en de M5 pestaanpak te hanteren. Om deze aanpak te implementeren binnen onze school heeft De Klimstien het volledige M5-traject doorlopen en geborgd in de praktijk. De voortgang van de M5-pestaanpak wordt jaarlijks geëvalueerd met onze consulent van de M5-groep. Daarnaast is de M5 aanpak opgenomen in dit pestprotocol.